

EN STRIDSSKRIFT AF BEREND VON MELEN MOT GUSTAF VASA 23

Herr Berend redogör slutligen på sitt sätt för epilogen till den långa striden mellan honom och konungen om besittningen af Kalmar slott. Sedan von Melen, såsom han förut nämnt, efter affärden från Kalmar tagit vägen åt Bleking, begaf han sig till Gottland för att af sina därvarande vänner och gynnare — det var lübeckarna, som denna tid innehade ön — utverka undsättning åt garnisonstrupperna på Kalmarhus. Under tiden inneslöt Gustaf Vasa, som personligen anländt till platsen, med sitt artilleri det viktiga fästet och sökte i den ena stormningen efter den andra bemäktiga sig detsamma. Sedan tre olika stormningar blifvit tillbakaslagna, fällde han emellertid modet och beslöt att draga därifrån. Men då förklarade allmogen i kringliggande landsändar, att den ville hylla von Melen som sin herre och uppsäga Gustaf Vasa tro och huldhet, om den senare uppgäfve belägringen. Inför detta hot kom den trolöse konungen på den idén, att han fortast möjligt borde söka vinna Kalmarhus med list, eftersom det ej kunde betvingas med våld. Han sände nattetid en »förrädare» till de på slottet varande landsknektarna och föreställde dem, att de ju inte i längden kunde hoppas bevara Kalmar åt von Melen; denne hade för öfrigt — så påstod underhandlaren — efter sitt besök på Gottland och medan han var på väg till Tyskland drunknat, och tyska köpmän hade påträffat hans på hafsstranden uppflutna lik.¹ Landsknektarna tillförsäkrades vidare fri afresa till Tyskland med ett Gustaf Vasas eget fartyg, om de blott ville kapitulera.

Landsknektarna voro till en början ståndaktiga och förklarade, att det äfven om von Melen omkommit, funnes furstar och herrar, hvilka skulle undsätta dem och som dessutom framför Gustaf Vasa hade rätt till fästet (Kristian II). Men till slut läto de dåra sig af de fagra löftena och öfverlämnade slottet åt Gustaf mot erhållande af hans beseglade lejdebref. Emellertid hade den svekfulle mannen efter sin vana brutit dessa heliga försäkringar och tre dagar efter kapitulationen afrättat knektarna utanför Kalmar.

Sedan von Melen sålunda under oafslätlig polemik mot Gustaf Vasas skrift afslutat redogörelsen för sina egna mellanhafvanden med »bondekongen», en redogörelse som enligt hvad han själf ansåg nogsamnt visade, att Gustaf Vasa alltid brutit sina eder och löften men att däremot von Melen själf städse handlat som en man af ära, ägnar han de återstående sidorna åt gendrivandet af de beskyllningar, hvilka Gustaf Vasa i mani-

¹ Herr Berend led verkligen skeppsbrott under Hiddense strax väster om Rügen men räddades och kunde landstiga någonstans vid den pommerska kusten (Replika Berendts v. Melen, *Sverige A, Voldgiftssager 1536—1544*, danska riksark.).